

Sport verbindt!

Strategische Sportvisie
Gemeente Heeze-Leende
Vastgesteld 16 april 2012

1. Samenvatting	3
2. Voorwoord	5
3. Aanleiding	7
5. Strategische sportvisie	14
6. Borging uitvoering	26
Bijlage I: Sporten in Heeze-Leende	29

1. Samenvatting

'Sport verbindt!' deze twee woorden zijn sprekend voor de aanpak en het eindresultaat van de Strategische Sportvisie Heeze-Leende. Vanuit een burgerinitiatief is toegewerkt naar een sportvisie voor Heeze-Leende met als doel de kracht van sport als (bind)middel te benutten c.q. te versterken.

Aanleiding

Onder andere het ontbreken van een lange termijn visie en een beleidsmatig toetsingskader op het gebied van sport zijn aanleiding geweest voor het opstellen van een strategische sportvisie. Een werkgroep, geformeerd vanuit een aantal sportverenigingen is hierbij initiatiefnemer geweest en heeft in samenwerking met de gemeente, overige sportverenigingen en adviesbureau Ne9eN toegewerkt naar een sportvisie voor Heeze-Leende.

De sportvisie is toekomstgericht en speelt in op ontwikkelingen die de wereld van sport continue in beweging houden. Demografische ontwikkelingen, maar ook sociaal-maatschappelijke ontwikkelingen zorgen ervoor dat sport steeds een nieuwe invulling krijgt. Meer en meer wordt sport succesvol ingezet ten behoeve van onder andere gezondheidsbevordering, sociale cohesie, leefbaarheid, inburgering en economie.

Sportvisie Heeze-Leende

In de gemeente Heeze-Leende is sport, naast vrijetijdsbesteding, ook een belangrijk instrument om maatschappelijke doelstellingen te realiseren. Niet alleen gezondheidsbevordering, maar ook burgerparticipatie en de leefbaarheid worden hierdoor gestimuleerd. Door samenwerking tussen sportverenigingen en andere maatschappelijke sectoren (o.a. onderwijs, welzijn en dorpsraden) worden sociale structuren versterkt en wordt de kracht van sport als middel op een integrale en effectieve manier benut. Heeze-Leende kent een gevarieerd en aansprekend sportaanbod dat aansluit op de wensen van de inwoners en voorziet in de behoefte van jong en oud. Zowel bij lokale sportverenigingen als in de openbare ruimte is het mogelijk om sportief actief te zijn, recreatief en competitief. Sportaccommodaties en –voorzieningen in de openbare ruimte zijn dan ook toegankelijk voor alle inwoners en verkeren kwalitatief in goede staat. Multifunctioneel gebruik is hierbij de rode draad.

Heeze-Leende is een sportieve gemeente en laat zien dat sport een belangrijke factor is voor haar bewoners en voor hen die de gemeente als recreant bezoeken. Door communicatie en promotie heeft het sportaanbod van Heeze-Leende grote bekendheid bij de lokale inwoners en wordt sportparticipatie bij een groot aantal doelgroepen gestimuleerd.

De sportverenigingen zijn een belangrijke uitvoerder van het sportbeleid. Sportverenigingen vormen de basis van de sportieve samenleving in Heeze-Leende en zijn hierdoor van grote meerwaarde. Door toekomstgericht te werken zorgen zij, in combinatie met andere maatschappelijke sectoren, voor een toegankelijk sportaanbod. De inzet van combinatiefunctionarissen zorgt voor een verbinding tussen diverse

partners en versterking van sportverenigingen op coördinerend en uitvoerend niveau bij het vervullen van hun maatschappelijke rol.

Naast de sportverenigingen is de uitvoering van het sportbeleid ook een verantwoordelijkheid van de inwoners van Heeze-Leende. De inwoners worden gestimuleerd om vanuit zelfwerkzaamheid uitvoering te geven aan het sportbeleid. De gemeente heeft een faciliterende rol in het sportbeleid, de nadruk ligt hierbij op accommodatiegebonden zaken (o.a. onderhoud, beheer en exploitatie).

Het draagvlak voor de sportvisie is groot. Maar liefst 15 grote sportverenigingen hebben hun handtekening gezet onder de visie en zijn bereid mee te denken in de uitvoering ervan. Zij vertegenwoordigen ongeveer 4.500 sporters van de in totaal 5.500 (georganiseerde) sporters in de gemeente Heeze-Leende.

Borging van beleid

Om de uitvoering van de sportvisie en de actiepunten te borgen hebben de besturen van de grootste sportverenigingen uit Heeze, Leende en Sterksel in meerderheid besloten zich te willen aansluiten bij een sportraad, de Sportraad Heeze-Leende. Het doel van deze sportraad is het gevraagd en ongevraagd adviseren van de gemeente Heeze-Leende en sportverenigingen. Vanuit de woorden 'sport verbindt!' zal de sportraad verbindingen leggen tussen sportverenigingen en andere maatschappelijke partners, maar ook verbindend zijn om na te denken en te werken aan de ontwikkeling en behoud van sport in Heeze, Leende en Sterksel.

2. Voorwoord

In mei 2010 kwamen twee enthousiaste mensen René Menting en Joep de Visser bij mij op bezoek. Zij waren voornemens om een visie op sport te ontwikkelen. Een beleidsplan gericht op sport was volgens hen echt noodzakelijk vanwege onder andere de toenemende vergrijzing, bezuinigingen bij de gemeente, het feit dat de ongeorganiseerde sport allerlei vormen aanneemt, het toenemende “zap-gedrag” van sporters en oplopende kosten van beheer en onderhoud van sportaccommodaties. Ook zagen zij diverse problematieken bij sportverenigingen. Onder andere het krijgen van vrijwilligers, het op peil houden van de ledenaantallen en het contact tussen verenigingen en de gemeente. René en Joep betoogden dat samenwerking tussen verenigingen belangrijk is om deze problemen gezamenlijk aan te pakken.

Kortom, een lange termijnvisie op sport was volgens hen echt nodig om de ontwikkelingen die ontegenzeggelijk op gemeenten, sportverenigingen en het maatschappelijk middenveld afkomen te kunnen pareren. Sterker nog, de visie zou enorme kansen kunnen bieden om de samenwerking tussen sportverenigingen onderling, maar ook de verbindingen met het maatschappelijk middenveld, te bevorderen. Voor mij als portefeuillehouder Sport was het meteen duidelijk: we moeten dit burgerinitiatief steunen. Immers, sport brengt mensen bij elkaar en slaat bruggen tussen mensen van verschillende leeftijden en maatschappelijke achtergrond. Daarnaast bevordert sport een gezonde leefstijl en blijft het een middel tot ontspanning en recreatie.

Ondersteuning van het burgerinitiatief

Het afgelopen jaar heeft het gemeentebestuur een aantal besluiten genomen ter ondersteuning van dit burgerinitiatief. Een beperkt aantal kaders en uitgangspunten waarbinnen het initiatief zich mocht bewegen zijn meegegeven. En er werd voldoende ruimte gelaten om ook echt tot een mooi product te komen.

Een belangrijke randvoorwaarde vanuit het gemeentebestuur was dat er voldoende draagvlak onder de sportverenigingen en het maatschappelijk middenveld moest zijn. Onder leiding van adviesbureau Ne9eN zijn zeker vijf sessies georganiseerd, de opkomst en interactie waren telkens prima. De denkkraft en deskundigheid in onze gemeenschap is groot. Dat er een groot draagvlak onder sportverenigingen is blijkt uit het feit dat 15 grote sportverenigingen hun handtekening hebben gezet onder de Sportvisie en bereid zijn mee te denken in de uitvoering ervan. Zij vertegenwoordigen ongeveer 4.500 sporters van de in totaal 5.500 (georganiseerde) sporters. Daarnaast is er een Sportraad in oprichting die de belangen van sportend Heeze, Leende en Sterksel gaat vertegenwoordigen.

Sport als spin in het web

Voor u ligt de Sportvisie, inclusief een uitvoeringsagenda. Deze uitvoeringsagenda beschrijft de concrete actiepunten die de komende jaren opgepakt gaan worden om sport duurzaam in te bedden in onze lokale gemeenschap. Ik hoop dat we daarvoor de combinatiefunctionarissen, ook wel buurtsportcoaches genoemd, kunnen gaan inzetten. Zij kunnen een belangrijke rol als “verbindingsofficier” vervullen tussen gemeente, onderwijs, sport en cultuur.

Woord van dank

Het mag gerust een unicum genoemd worden dat een sportvisie tot stand is gekomen vanuit de gemeenschap zelf. Ik ken geen vergelijkbaar initiatief. En daar mogen de sportverenigingen, het maatschappelijk middenveld en het gemeentebestuur heel trots op zijn.

Ik wil René Menting en Joep de Visser hartelijk danken voor hun grote inzet én de lange adem met betrekking tot dit burgerinitiatief. Ook de andere leden van de werkgroep wil ik hartelijk danken: Frank van den Boomen, Jeroen Manders, Hans van Bree en Piet Philipsen. Ik hoop dat deze mensen actief blijven in bijvoorbeeld de nog op te richten Sportraad. Hans van Breukelen heeft zich beschikbaar gesteld om als ambassadeur van de sportraad te willen optreden als adviseur van de gemeente en Sportraad.

Tot slot wil ik ook alle sportverenigingen en partijen in het maatschappelijk middenveld bedanken voor hun actieve bijdrage.

Sport verbindt

‘Sport verbindt!’ is het thema van deze sportvisie. Gemeente, sportverenigingen en maatschappelijk middenveld, schouder aan schouder. Dat is dé manier om succes te behalen.

Ik wens u veel leesplezier toe maar bovenal gedrevenheid om acties uit deze sportvisie gezamenlijk op te pakken.

Jos van Bree
Wethouder Sport

3. Aanleiding

In Heeze-Leende is sport goed vertegenwoordigd, echter het ontbreekt op dit moment op gemeentelijk niveau aan een lange termijn visie en een beleidsmatig toetsingskader. Dit is aanleiding voor de sportverenigingen in Heeze-Leende om een strategische sportvisie op te stellen. Een werkgroep, geformeerd vanuit een aantal sportverenigingen, is hierbij initiatiefnemer en heeft, in samenwerking met de gemeente, de sportverenigingen uit Heeze-Leende en adviesbureau Ne9eN, toegewerkt naar een strategische visie op hoofdlijnen met een globale uitwerking van het benodigde instrumentarium hiervoor. Door middel van de strategische sportvisie wordt toegewerkt naar een optimaal sportklimaat in Heeze-Leende, naar 2020 toe. De uitvoering van de sportvisie is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van de gemeente, de sportverenigingen en het maatschappelijk middenveld.

Aanpak

Om te komen tot een strategische sportvisie is er nauw samengewerkt tussen de werkgroep, de gemeente, de sportverenigingen uit Heeze-Leende en adviesbureau Ne9eN. Tijdens vier thema avonden is gezamenlijk invulling gegeven aan de strategische visie en een voorlopig actieplan voor uitvoering van deze visie. Daarnaast is de strategische visie aan het maatschappelijk middenveld (o.a. onderwijs, kinderopvang, welzijnsorganisaties) gepresenteerd en zijn de mogelijkheden voor samenwerking besproken.

Kaders en uitgangspunten gemeente

Zoals beschreven is het initiatief om een strategische sportvisie op te stellen afkomstig van de sportverenigingen uit Heeze-Leende. De gemeente heeft hierbij een faciliterende en stimulerende rol. Vooralsnog neemt de gemeente geen regierol op het gebied van sport. Wel heeft de gemeente een aantal kaders en uitgangspunten aangegeven voor de uitwerking en uitvoering van de sportvisie:

- er dient voldoende draagvlak te zijn vanuit de sportverenigingen;
- er dient een relatie te worden gelegd naar thema's zoals gezondheid, leefbaarheid, economische zaken;
- na het opstellen van de sportvisie volgt een uitvoeringsagenda;
- uitvoering van de sportvisie dient budgettair neutraal te gebeuren (excl. taakstelling);
- de gemeenteraad dient betrokken te worden in het proces;
- er dient een beroep te worden gedaan op de zelfwerkzaamheid, samenwerking en creativiteit van verenigingen;
- multifunctioneel gebruik van accommodaties met een relatie naar sport;
- subsidies worden ingezet in relatie tot jeugd, onderwijs en Wmo;
- de combinatiefuncties dienen in de sportvisie te worden meegenomen.

Leeswijzer

Aangezien een lange termijn visie voor de sport en een beleidsmatig toetsingskader ontbreekt, vormen de huidige situatie in Heeze-Leende en (toekomstige) ontwikkelingen in de sport het vertrekpunt voor de strategische visie. In hoofdstuk 4 is hier uitwerking aan gegeven en is door middel van een SWOT analyse inzichtelijk gemaakt waar kansen en mogelijkheden liggen voor Heeze-Leende. In hoofdstuk 5 is vervolgens de vertaalslag gemaakt naar een strategische sportvisie met uitgangspunten. Naast een algemene visie en uitgangspunten zijn voor vijf thema's (sportaanbod, sportpromotie, sport en financiën, sportaccommodaties en organisatie) een visie, uitgangspunten en een voorlopig actieplan opgesteld. Deze vijf thema's zijn de speerpunten van het beleid voor Heeze-Leende. Hoofdstuk 6 geeft inzicht in de wijze van borging van het actieplan door middel van een sportraad. De wijze van inrichting van de sportraad, maar ook uitvoering van adviestaken en ondersteuning van de gemeente en combinatiefunctionarissen c.q. buurtsportcoaches zijn in dit laatste hoofdstuk beschreven.

Deze strategische sportvisie wordt u aangeboden door de volgende sportverenigingen van Heeze-Leende:

Vereniging	Voorzitter	Secretaris	Ledenaantal
Tennisvereniging Heeze	Remco van Leeuwen	Harry Verhagen	1.050
Voetbalvereniging Heeze	Wim Schilders	Wilma Nijssen	800
Hockey Heeze	Marc van Turenhout	Stijn van Eersel	560
Zaalvoetbalvereniging Heeze '76	William van Opbergen	Piet Philipsen	360
Gymnastiekvereniging OLYMPIA	Paul Martens	Karin van den Dungen	286
Ponydub De Doorzettertjes	Menno van Noort	Bianca Arends	137
Tennisvereniging de Heerlijkheid	Hans van der Kruijs	Henjo Scheepers	136
Voetbalvereniging Sterksel	Edwin Broekman	Martin Beenders	123
Basketbaldub Heeze	Jurgen Bax	Monique van Kessel	101
Handbalvereniging LIDO	Charles Haneveer	Marcel Mijs	100
Tafeltennisvereniging de Meppers	Ralf van de Moosdijk	Pascal Cocquit	95
Korfbalvereniging Eymerrick	Jiska Jansen	Hans Keeris	93
Tourclub Heeze	Wim Camp	Stephan Eltink	68
Handbalvereniging de Vlinders	Hans Langeveld	Ans Tromp	22

4. Sport: nu en in de toekomst

De wereld van de sport is continue in beweging. Demografische ontwikkelingen, maar ook sociaal maatschappelijke ontwikkelingen zorgen ervoor dat sport steeds een nieuwe invulling krijgt. In dit hoofdstuk is een korte uitwerking gedaan van de ontwikkelingen die invloed hebben op de sport. Daarnaast is de huidige situatie voor wat betreft sport in Heeze-Leende uitgewerkt aan de hand van vijf thema's (sportaanbod, sportpromotie, financiën, accommodaties, organisatie). Tenslotte is door middel van een SWOT analyse inzichtelijk gemaakt waar de mogelijkheden liggen voor Heeze-Leende om een toekomstgericht sportklimaat te behouden c.q. te ontwikkelen.

4.1 Trends en ontwikkelingen in de sport

Sport als middel

Waar sport voorheen werd beschouwd als een leuke manier van vrijetijdsbesteding wordt het tegenwoordig steeds meer gezien als middel. Meer en meer wordt sport succesvol ingezet ten behoeve van onder andere gezondheidsbevordering, sociale cohesie, leefbaarheid, inburgering, citymarketing, economie. Sport vormt en sport verbindt. Om de kracht van sport optimaal te benutten is een integrale benadering noodzakelijk. Samenwerking tussen sportverenigingen, onderwijs, kinderopvang, welzijnsinstellingen en het bedrijfsleven krijgt dan ook steeds meer vorm en leidt vaak tot aantrekkelijke beweegconcepten voor diverse doelgroepen met diverse doeleinden.

Demografische ontwikkelingen

De bevolkingssamenstelling verandert als gevolg van ontgroening en krimp. Ook in Heeze-Leende verandert de bevolkingssamenstelling. Het aantal jongeren (0-20 jaar) daalt met 20% in 2030 ten opzichte van 2011. Voor de middengroep (21-65 jaar) geldt hetzelfde, ook hier een daling van 21% in 2030 ten opzichte van 2011. Het aantal ouderen (65+) is in 2030 toegenomen met 39% ten opzichte van 2011. Deze verandering in bevolkingssamenstelling heeft invloed op de manier waarop sport wordt ingezet als stimulerings- en preventiemiddel, maar ook op de wens en behoefte van de doelgroep.

De dynamiek van de sport verandert

Steeds meer verandert de dynamiek van de sport. De toenemende concurrentie voor vrijetijdsbesteding zorgt ervoor dat er keuzes worden gemaakt, dit soms ten koste van de sport. Ongeorganiseerd sporten is dan ook steeds meer in opkomst (o.a. hardlopen, nordic-walking, fitness, golf), men bepaalt zelf waar en wanneer een sportieve activiteit wordt ondernomen. Waar voorheen de georganiseerde en traditionele sporten populair waren, kiest de sportconsument nu voor de vrijblijvendheid van het ongeorganiseerde sporten¹. Positieve trend is dat steeds meer ouderen (65+) gaan sporten. Vaak doen zij dit in ongeorganiseerd verband, vanwege de vrijblijvendheid maar vooral ook omdat het sportaanbod niet aansluit bij hun wens en behoeften. Ook de komst van social media (o.a. Twitter en Hyves) heeft de sport beïnvloed. Steeds vaker

¹ Zie bijlage 1 voor concrete cijfers over de verwachte sportdeelname tot 2020.

wordt via deze media afgesproken om gezamenlijk een sportieve activiteit te ondernemen of wordt een beoordeling gegeven over een bestaande sportactiviteit. Daarnaast vormt internet vaak het uithangbord voor sportverenigingen en commerciële sportaanbieders. Communicatie over het sportaanbod, uitslagen, foto's en een discussieforum maken dat ook naast het daadwerkelijke sporten er een sportbeleving is. De dynamiek van de sport vraagt om een herbezinning van het traditionele sportaanbod van sportverenigingen willen zij marktaandeel houden in de sport.

De sporter verandert

In lijn met de bovenstaand beschreven ontwikkelingen verandert ook de sporter in kwestie. Steeds meer krijgt de sporter het profiel van een consument, een kritische sportconsument. In de wereld van de sportconsument is tijd schaars en staat het individu voorop. Kwaliteit en flexibiliteit is van groot belang en men is bereid hier (extra) voor te betalen. Afstand is daarnaast geen probleem, de sportconsument is erg mobiel bereid om binnen een bepaalde afstand te reizen. Ook wordt de sportconsument ouder, men is tot op latere leeftijd sportief actief.

De sportvereniging verandert

De positie van sportverenigingen verandert. Als gevolg van demografische ontwikkelingen, de veranderende dynamiek van de sport en de kritische sportconsument hebben sportverenigingen meer en meer te maken met teruglopende ledenaantallen, vrijwilligerstekorten, afnemende betrokkenheid van leden en een afnemend marktaandeel. De positie van sportverenigingen zal dan ook veranderen; de traditionele sportvereniging maakt plaats voor de maatschappelijk betrokken sportvereniging. Een sportvereniging die extern gericht is, een vernieuwend aanbod heeft, samenwerkt met maatschappelijke partners (bijv. onderwijs) en een professionele organisatie kent, heeft de toekomst.

De ruimte voor sport verandert

De ruimte voor de sport wordt steeds schaarser als gevolg van bouwprojecten en ander soortige bestemmingsplannen. De kwaliteit van ruimte wordt daarentegen steeds belangrijker. De vraag naar aantrekkelijke ruimte voor wonen, werken en recreëren maken dat er 'ruimte-concurrentie' ontstaat. In de sport wordt hierop geanticipeerd door het stimuleren van multifunctioneel gebruik van voorzieningen. De fysieke bundeling van sport(verenigingen) heeft niet alleen in ruimtelijke zin een voordeel. Inhoudelijke samenwerking tussen sportverenigingen wordt op deze manier gestimuleerd en ook in financieel opzicht is multifunctioneel gebruik van sportaccommodaties aantrekkelijk. Zogenaamde 'sportieve omgevingen' ontstaan steeds vaker als gevolg van bovenstaande beweegredenen. Binnen een sportieve omgeving is de sport vertegenwoordigd, maar is daarnaast ook plaats voor onderwijs, kinderopvang en welzijnstellingen. Georganiseerd sportparkmanagement is verantwoordelijk voor de coördinatie en organisatie van de samenwerking tussen de aanwezige organisaties op de sportieve omgeving.

De rol van de lokale overheid verandert

De rol van de lokale overheid op het gebied van sport verandert. Het belang van sport wordt onderkend evenals de kracht van sport als middel. Maar bezuinigingen, kerntakendiscussies, herindelingen en andere factoren zorgen ervoor dat de lokale overheid keuzes moet maken over de inzet op sport. Regionale samenwerking, integrale samenwerking, en het overdragen van de regie en uitvoering aan het

maatschappelijk middenveld zijn dan ook veel voorkomend. De inzet van sport als middel staat hierbij centraal, net zoals de samenwerking tussen sport en andere maatschappelijke organisaties. Ook voor de gemeente Heeze-Leende geldt dat er onder andere vanwege bezuinigingen keuzes zijn gemaakt (kerntakendiscussie 2011) en nog keuzes moeten worden gemaakt over de inzet op sport.

4.2 Sport in Heeze-Leende anno 2011

Sportaanbod

Heeze-Leende kent een zeer gevarieerd sportaanbod. Maar liefst 53 sportverenigingen zijn actief in Heeze-Leende, variërend van onder andere ballet/dans, badminton, handbal, voetbal, volksdansen en paardrijden². Het gemiddelde aantal leden van deze sportverenigingen is 146, waarbij het kleinste ledenaantal uitkomt op 9 en het grootste ledenaantal 1050 is. Heeze-Leende kent geen structureel gezamenlijk sportjaarprogramma of gezamenlijke sportevenementen. Wel is een schoolvoetbaltoernooi, zomeravond volleybal/voetbal en een braderie waar sport een plek heeft.

Sportpromotie

Sport wordt in Heeze-Leende niet prominent gepromoot. Het merendeel van de sportverenigingen heeft een eigen website, maar de kwaliteit van deze websites varieert. Er is geen gezamenlijke promotie via een website, sportprojecten of een sportpas. Een aantal sportverenigingen maakt gebruik van de lokale media (Parel van Brabant en radio/tv Horizon), Social media wordt daarnaast incidenteel gebruikt.

Financiën

Het gemeentelijke budget voor sport in Heeze-Leende is ruim. Ongeveer 1,2 miljoen euro wordt besteed aan sport. Het overgrote deel van dit budget wordt is gereserveerd voor onderhoud en beheer van sportaccommodaties (hardware), een klein deel van dit budget wordt gebruikt voor subsidies (software). De gemeente heeft daarnaast te maken met bezuinigingen en dient structureel te bezuinigen op accommodaties, deels ook op sportaccommodaties. Mogelijke oplossingen hiervoor kunnen zijn het uniformeren van de huurtarieven en/of het terugbrengen van het aantal sportaccommodaties.

Accommodatie

De gemeente is verantwoordelijk voor het beheer en de exploitatie van de vier gymzalen en de sporthal in Heeze-Leende. Voor de buitensport zijn de verenigingsgebouwen via een erfpachtconstructie eigendom van de betreffende verenigingen en voor de sportvelden is een huur/uitleenovereenkomst tussen de gemeente en de verenigingen.

² Zie bijlage I voor een totaal overzicht van het aantal sportverenigingen.

4.3 SWOT analyse

Door middel van een SWOT analyse (zie volgende pagina) zijn de (toekomstige) ontwikkelingen in de sport afgezet tegen de huidige situatie in Heeze-Leende. Hierdoor wordt een helder beeld verkregen van de mogelijkheden die er voor Heeze-Leende zijn om een aantrekkelijk en toekomstgericht sportklimaat te houden c.q. te ontwikkelen.

	<p>Sterke punten:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Veel draagvlak en enthousiasme bij sportverenigingen voor gezamenlijke sportvisie • Diversiteit in aanbod in Heeze-Leende • Ook sportaanbod voor minder validen en/of gehandicapten • Ervaring met BOS project Kids Sport en GALM • Aantal verenigingen met grote ledenaantallen • Aanwezigheid van professionele kennis bij sportverenigingen • Onderzoek naar mogelijkheden regeling combinatiefuncties • Aanwezigheid van (top)sporters die goed presteren/hebben gepresteerd • Goede relatie tussen sport en andere maatschappelijke sectoren • Er wordt ruimte geboden voor sport in de lokale media (Parel van Brabant, radio/tv Horizon) 	<p>Zwakke punten:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Geen sportbeleid in de afgelopen 15 jaar • Groot deel van de volwassen inwoners heeft overgewicht (44% volwassenen en 58% senioren) • Overcapaciteit en versnipperd aanbod binnen- en buitensport • Geen gezamenlijk sportaanbod/jaarprogramma bij sportverenigingen • Geen regionaal sportaanbod • Geen gezamenlijke promotie/communicatie door sportverenigingen of gemeente • Subsidies niet outputgericht • Financiering sportambities ten hoogste budgettair neutraal • In toekomst minder ambtelijke capaciteit voor sport • Traditionele sportverenigingen en knelpunten • Onder- en overbezetting sportaccommodaties
<p>Kansen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sport als middel (integrale benadering) • Vergrijzing: ouderen hebben tijd, willen bewegen, zoeken naar sociaal component en beschikken over ervaring/netwerk. • Vervagen van grenzen tussen sport en recreatie • Groeiende aandacht voor sportief en gezond leven • Combinatiefuncties • Maatschappelijke stage • Multifunctionele accommodaties • Inter gemeentelijke samenwerking 	<p>Strategische opties (Scoren)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Samenwerking tussen sportverenigingen in relatie met de gemeente continueren en verstevigen 2) Sport meer als product zien en als zodanig ook profileren en communiceren 3) Kennis van vroegere sportprojecten als BOS en GALM inzetten en doorontwikkelen tot nieuwe producten 4) Verbinden en uitlenen van kennis om verenigingsstructuren nog meer te versterken 5) Verbinden van verschillende maatschappelijke sectoren (onderwijs, economie, gezondheid etc.) om mee uit te blinken 6) Kansen van combinatiefuncties benutten 	<p>Strategische opties (Trainen)</p> <ol style="list-style-type: none"> 7) Ops tellen gezamenlijke sportvisie met maatschappelijke partners (o.a. onderwijs, welzijn) 8) Verhogen sportparticipatie onder inwoners met accent op jeugd en ouderen 9) Verbreding activiteiten sportstimulering voor 55+ 10) Collectieve aanpak /organisatie sportevenementen/jaaractiviteiten 11) Integratie van sport in leefomgeving van inwoners 12) Meer samenwerking en multifunctioneel gebruik accommodaties 13) Keuze voor minder i.p.v. meersportvoorzieningen 14) Nieuwe (gezamenlijke) financieringsvormen voor de sport zoeken 15) Verenigingsondersteuning nieuwe stijl
<p>Bedreigingen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bevolkingsdaling • Vergrijzing en ontgroening (in 2020 afname jeugdigen met 17% en toename ouderen met 14%) • Sport wordt vrijblijvender en commerciëler • Toenemende druk op de vrije tijd • Toenemende druk op vrijwilligers bij verenigingen • Dalende populariteit teamsporten • Dalende ledenaantallen • Slechte gezondheids toestand met name bij jongeren • Kern taken discussie: sport is geen kerntaak voor de gemeente Heeze-Leende • Economische crisis 	<p>Strategische opties (Verdedigen)</p> <ol style="list-style-type: none"> 16) Leefbaarheid handhaven door en voorzieningen op maat van de kern 	<p>Strategische opties (Wisselen)</p> <ol style="list-style-type: none"> 17) Van bescheidenheid naar profilering en communicatie 18) Meer bedrijfsmatige benadering van sport

5. Strategische sportvisie

De geschetste ontwikkelingen in hoofdstuk 4 en de huidige situatie voor wat betreft sport in Heeze-Leende geven aanleiding om een toekomstgerichte sportvisie op te stellen. In dit hoofdstuk is uitwerking gegeven aan deze strategische sportvisie. Naast een algemene visie op sport zijn aan de hand van een vijftal thema's (sportaanbod, sportpromotie, sport en financiën, sportaccommodaties en organisatie) een visie, uitgangspunten en actieplan uitgewerkt. Deze thema's vormen de speerpunten voor het sportbeleid van Heeze-Leende.

5.1 Sport algemeen

Visie

In de gemeente Heeze-Leende is sport, naast vrijetijdsbesteding, ook een belangrijk instrument om maatschappelijke doelstellingen te realiseren. Niet alleen gezondheidsbevordering, maar ook burgerparticipatie en de leefbaarheid worden hierdoor gestimuleerd. Door samenwerking tussen sportverenigingen en andere maatschappelijke sectoren (o.a. onderwijs, welzijn en dorpsraden) worden sociale structuren versterkt en wordt de kracht van sport als middel op een integrale en effectieve manier benut. Het sportbeleid heeft daarnaast geanticipeerd op demografische ontwikkelingen en ontwikkelingen in de sportdeelname.

Uitgangspunten

1. Alle inwoners van Heeze-Leende (dienen te) worden gestimuleerd om sportief actief te zijn, maar de uiteindelijke verantwoordelijkheid ligt bij het individu.
2. Specifieke aandacht bij het stimuleren van sport- en beweegparticipatie is er voor de doelgroepen jeugd en ouderen boven de 50 jaar.
3. 'Sport inclusief' denken wordt binnen diverse sectoren (o.a. onderwijs, welzijn, ruimtelijke ordening) gehanteerd.
4. Samenwerking tussen sportverenigingen onderling en in combinatie met andere maatschappelijke sectoren staat centraal bij de uitvoering van het sportbeleid en is een voorwaarde om sport in te zetten als middel.
5. Er wordt vanuit het beleid ingezet op breedtesport. Versterking van de krimpporten kan noodzakelijk zijn om een zo breed mogelijk sportaanbod in Heeze-Leende te kunnen garanderen. Echter, het bestaansrecht van een sportvereniging is hierbij een belangrijk uitgangspunt. Sportverenigingen hebben hierbij een adviserende rol naar elkaar en naar de gemeente.

5.2 Sportaanbod

Visie

Heeze-Leende kent een gevarieerd en aansprekend sportaanbod dat aansluit op de wensen van de inwoners en voorziet in de behoefte van jong en oud. Zowel bij lokale sportverenigingen als in de openbare ruimte is het mogelijk om sportief actief te zijn, recreatief en competitief.

Uitgangspunten

1. De sportverenigingen in Heeze-Leende creëren het sportaanbod in Heeze-Leende en hebben een belangrijke rol als uitvoerder van het sportbeleid. Daarnaast kunnen bedrijven met een commerciële inslag het sportaanbod verrijken en verruimen.
2. Combinatiefunctionarissen kunnen een belangrijke bijdrage leveren aan sportstimulering bij jongeren. Gemeentelijk deelname aan de regeling Combinatiefuncties wordt dan ook onderzocht.
3. Heeze-Leende kent sportverenigingen met een toekomstgericht sportaanbod, dat voldoet aan de wensen en behoeften van de kritische sportconsument.
4. Structurele samenwerking tussen het onderwijs en sportverenigingen is gericht op het stimuleren van de sportparticipatie van de doelgroep jongeren en kennismaking met het lokale aanbod.
5. Structurele samenwerking tussen ouderenorganisaties en sportverenigingen is gericht op het stimuleren van de beweeg- en sportparticipatie van de doelgroep ouderen en kennismaking met het lokale aanbod.
6. In Heeze-Leende is er ook toegankelijk sportaanbod voor mensen met een verstandelijke en/of lichamelijke beperking, regionale samenwerkingsmogelijkheden worden hierbij benut
7. Ook op regionale schaal voorziet Heeze-Leende in sportbehoeften, zowel binnen verenigingsstructuren (het verenigingsaanbod) alsook door mogelijkheden in de openbare ruimte (bijv. paardrijden, fietsen, hardlopen).
8. In Heeze-Leende ligt het accent op breedtesport. Voor beoefening van topsport zijn verenigingen zelf verantwoordelijk, initiatieven ten aanzien van het prestatief verhogen liggen bij de sportverenigingen en dienen uit eigen middelen te worden bekostigd.
9. Side-events en evenementen verbinden de top- en breedtesport met elkaar en zetten Heeze-Leende duidelijk op de kaart. Sportverenigingen initiëren de side events. De gemeente faciliteert waar mogelijk deze side events, vanuit de visie dat side events een meerwaarde hebben voor sportbeoefening en recreatie binnen Heeze-Leende.
10. (Top)sporters worden als rolmodel ingezet om mensen te stimuleren tot een sportieve en gezonde leefstijl.
11. Voorzieningen in de openbare ruimte nodigen uit om te sporten en/of te bewegen.
12. Inwoners van Heeze-Leende kunnen sporten en bewegen in een sportieve omgeving, maar het sportaanbod is ook geïntegreerd in de leefomgeving van inwoners (denk hierbij o.a. aan sport op school, bij de zorginstelling, op het bedrijventerrein).
13. Sporttakken waarbij sprake is van meer dan drie diverse aanbieders worden niet langer meer gefaciliteerd maar worden gestimuleerd om samen te werken. Voor paracommerciële sportaanbieders (die van gemeentewege niet worden gefaciliteerd kan gelden dat er meer dan drie aanbieders worden toegelaten.

Voorbeeld vertaling beleid naar uitvoering

De sportverenigingen in Heeze-Leende organiseren 'sportkennismakingslessen' voor het primaire onderwijs. Aan de hand van een jaarkalender verzorgt iedere sportverenigingen twee maal achtereenvolgens een les waarin de betreffende sport wordt gepresenteerd. Deze les wordt tijdens de reguliere lestijd van lichamelijke opvoeding gegeven door een trainer/vrijwilliger van de sportverenigingen. Een combinatiefunctionaris zorgt voor de planning van de jaarkalender en de coördinatie van de samenwerking tussen het onderwijs en de sportverenigingen. Daarnaast verzorgt de combinatiefunctionaris enkele sportkennismakingslessen voor sportverenigingen die geen trainer/vrijwilliger ter beschikking kunnen stellen, maar wel graag hun aanbod willen presenteren. Hoewel dit niet de meeste ideale manier is om jongeren met het sportaanbod kennis te laten maken, aangezien de sportverenigingen zelf meer thuis is in zijn/haar sport, zorgt het wel voor promotie van de sporttak.

Door de sportkennismakingslessen wordt de kwaliteit van de gymnastieklessen bevordert, is er een dynamisch lesaanbod, maken kinderen kennis met diverse vormen van sport en hebben sportverenigingen de mogelijkheid leden te werven.

Actieplan Sportaanbod

Sportverenigingen			
Wat moeten we hier voor doen?	Met wie?	Prioriteit ³	Wat kost het?
Inventarisatie van aantal inwoners dat sport(in)actief is in Heeze-Leende (denk aan bijv. doelstellingen t.a.v. obesitas/ kans op somatische klachten van 40-50-plussers).	Gemeente, GGD, onderwijs, ouderenorganisaties	2	Menskracht, onderzoekskosten
Behoeftes peilen bij de jeugd en bij sportbonden ten aanzien van nieuw sportaanbod	Onderwijs, sportbonden	3/4	Menskracht, onderzoekskosten
Verbreiding c.q. herpositionering van het huidige sportaanbod, bijv. aanbod voor de nieuwe generatie ouderen	Onderwijs, ouderenbonden, huisartsen, fysiotherapeuten, GGD, sportbonden	3/4	Menskracht
Structurele samenwerking met het onderwijs, vanuit hier: - jaarprogramma sportkennismakingslessen in combinatie met het onderwijs - sportprogramma voor in de schoolvakanties	Onderwijs	2	Menskracht
Structurele samenwerking met ouderenorganisaties en dorpsraden, vanuit hier: - sportkennismakingslessen voor oudere doelgroepen. - sportactiviteiten die aansluiten bij landelijke gezondheidsthema's: Beweegweek, Traploopweek, Hartsichting, Diabetes, Reuma	Ouderenorganisaties, dorpsraden, huisartsen, fysiotherapeuten, GGD, Fondsen/Stichtingen	3	Menskracht
Samenwerking met gezondheidsorganisaties (bijv. fysiotherapie, GGD), vanuit hier: - Koppeling gezondheidsbevordering aan sportieve activiteiten (overgewicht, conditie, spierkracht) - Ontmoedigingsbeleid alcoholgebruik door jongeren in kantine - Gezonde kantine (gezonde drank en voeding)	Gezondheidsorganisaties	3	Menskracht
Sportactiviteiten die aansluiten bij landelijke initiatieven bijv. Nationale Sportweek of bij zelf ontwikkelde initiatieven bijv. de Beweegweek	Onderwijs, sportbonden, gezondheidsorganisaties, ouderenorganisaties, dorpsraden	3	Menskracht, activiteitenbudget
Gezamenlijke jeugdopleiding	Sportverenigingen	5	Menskracht
Gemeente			
Wat moeten we hier voor doen?	Met wie?	Prioriteit	Wat kost het?
Onderzoek naar mogelijkheden regeling combinatiefuncties	Sportservice Noord-Brabant, onderwijs, sportverenigingen, cultuurpartners	1 (al in uitvoering)	Menskracht, onderzoekskosten

³ Prioritering op een schaal van 1:5, 1 staat voor hoogste prioriteit.

5.3 Sportpromotie

Visie

Heeze-Leende laat actief zien dat sport een belangrijke factor is voor haar bewoners en voor hen die de gemeente als recreant bezoeken. Door communicatie en promotie heeft het sportaanbod van Heeze-Leende grote bekendheid bij de lokale inwoners en wordt sportparticipatie bij een groot aantal doelgroepen gestimuleerd. Heeze-Leende is een sportieve gemeente.

Uitgangspunten

1. Communicatie en promotie van de sport in Heeze-Leende is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van de gemeente, sportaanbieders en andere maatschappelijke sectoren.
2. Een gezamenlijke aanpak op het gebied van communicatie en promotie draagt bij aan de bekendheid van het sportaanbod en het stimuleren van de sportparticipatie.
3. Sport staat op de gemeentelijke agenda; jaarlijks worden de ontwikkelingen en resultaten op het gebied van sport in Heeze-Leende gepresenteerd aan de gemeenteraad.
4. Alle uitvoeringpartners van het sportbeleid maken optimaal gebruik van de mogelijkheden van social media.
5. Verenigingen voeren een stimulerend beleid om elkaar te ondersteunen bij het gebruik van communicatiemiddelen en deze effectief in te zetten.

Voorbeeld vertaling beleid naar uitvoering

De sportverenigingen van Heeze-Leende hebben in collectief verband de website www.sportiefheezeleende.nl opgericht. Op deze website, toegankelijk voor jong en oud, is het totale sportaanbod van sportverenigingen te vinden. Via een startscherm kan men doorklikken naar de gewenste sporttak waarna de sportverenigingen die deze sport aanbieden in beeld komen. Door op het logo van de vereniging te klikken gaat men naar de website van de sportvereniging waar informatie over trainingstijden, tarieven en activiteiten terug te vinden is. Naast presentatie van het sportaanbod voorziet de gezamenlijke website ook in informatie over sportieve- en sponsoractiviteiten die de sportverenigingen in gezamenlijkheid organiseren. Onder andere de activiteiten in het kader van de Nationale Sportweek zijn terug te vinden op de website. Ook werving van vrijwilligers is via de website mogelijk. Sportverenigingen plaatsen vacatures voor vrijwilligerswerkzaamheden op de website waar men vervolgens op kan reageren. Door middel van een blog en Twitter worden reacties en prestaties en activiteiten van de diverse sportverenigingen op de website gemeld.

Actieplan Sportpromotie

Sportverenigingen			
Wat moeten we hier voor doen?	Met wie?	Prioriteit	Wat kost het?
Overzicht van sportaanbod: - Op gezamenlijke website - Sportboekje - Sportnieuwsbrief	Gemeente, sportverenigingen, sponsors (lokale bedrijven)	2	Menskracht, kosten website, boekje en nieuwsbrief
Om ouderen (55+, 65+, 75+) te kunnen bereiken inzichtelijk maken op welke locaties zij te bereiken zijn en via welke media	Sportverenigingen, Paladijn, werkgroep 55+	2/3	Menskracht
Inzet social media	Sportverenigingen	2/3	Menskracht
Flyers voor eerstelijnszorg ter promotie van aanbod en doorverwijzing	Huisartsen, fysiotherapeuten	3/4	Menskracht, kosten flyers
Ontwikkeling van Sportpas	Sportverenigingen, sponsors (lokale bedrijven)	4	Menskracht, kosten sportpas
Samenwerking met het lokale bedrijfsleven voor promotie van activiteiten	Lokale bedrijfsleven	3/4	Menskracht
Sportieve deelname aan goede doelen	Sportverenigingen, onderwijs, ouderenorganisaties	4	Menskracht, activiteitenbudget
Meerkamp voor alle sportverenigingen voor meer kennis en uitwisseling met elkaar sport	Sportverenigingen	3	Menskracht
Gemeente			
Wat moeten we hier voor doen?	Met wie?	Prioriteit	Wat kost het?
Ontwikkelen button 'sport' op gemeentelijke website	Medewerker communicatie	2	Menskracht
Communicatie over subsidiemogelijkheden op website, publicaties in o.a. 'De parel van Brabant' en themabijsluitingen	Medewerker communicatie, subsidies, financiën	2	Menskracht, advertentiekosten
Sportplaatsten op gemeentelijke agenda (sportindusief denken)	Griffier, collega's welzijn/maatschappelijke ontwikkeling	4	Menskracht
Vermelden van sportaanbod in gemeentegids, gerubriceerd en ind. internetlink	Medewerker communicatie	2	Menskracht

5.4 Sport en financiën

Visie

Het sportbeleid Heeze-Leende wordt gefaciliteerd door de gemeente, waarbij nadruk ligt op de hardware (o.a. onderhoud, beheer en exploitatie sportaccommodaties). Inwoners van Heeze-Leende en sportverenigingen worden gestimuleerd om vanuit zelfwerkzaamheid uitvoering te geven aan het sportbeleid. Samenwerking tussen verenigingen en met andere maatschappelijke sectoren wordt aangemoedigd.

Uitgangspunten

1. De gemeente heeft het tarievenstelsel geharmoniseerd.
2. Door het uitwisselen van financiële kennis en informatie tussen verenigingen onderling en tussen verenigingen en de gemeente zijn subsidiemogelijkheden op alle niveaus (europees, nationaal, provinciaal en lokaal) bekend bij de sportverenigingen.
3. Het beschikbare gemeentelijke budget voor sport ad. 1,2 miljoen euro blijft de komende gehandhaafd. Gestreefd wordt naar een wijziging in de verhouding van de budgetten: hardware, sponsoring, interne kosten en overige bijdragen. Een wijziging van 70% hardware (accommodaties/gebouwen) en 30% overigen in 2018, in plaats van 87% hardware en 13% overigen (situatie in 2011) is hierbij het uitgangspunt.
4. Verenigingen die een hoge score hebben in het kader van maatschappelijk verantwoord verenigen⁴ ontvangen een hogere subsidie.
5. Zelfwerkzaamheid van sportverenigingen draagt bij aan de zelfstandigheid en zorgt voor sterke sociale structuren.
6. Samenwerking tussen verenigingen en met andere maatschappelijke sectoren is noodzakelijk om een sterke sportinfrastructuur te bouwen c.q. in stand te houden.
7. Verenigingen hebben naast hun eigen sponsorbeleid ook een gezamenlijk sponsorconcept opgezet of maken samen gebruik van een ontwikkeld sponsorconcept.
8. Enkele verenigingen kennen een gedifferentieerd contributiesysteem waarbij zelfwerkzaamheid door leden wordt beloond.

Voorbeeld vertaling beleid naar uitvoering

De sportverenigingen in Heeze-Leende hebben een gezamenlijke sponsorcommissie, gevormd door een vertegenwoordiging van de diverse sporttakken. Deze sponsorcommissie is verantwoordelijk voor het wegzetten van gezamenlijke sponsorconcepten waarmee de deelnemende sportverenigingen extra inkomsten genereren. Daarnaast staan wordt in de sponsorcommissie kennis gedeeld en actie genomen om de verenigingen financieel gezond te houden. Onder andere contributiesystemen en gezamenlijke inkoop zijn thema's die centraal staan en waar uitvoering aan wordt gegeven.

⁴ Verenigingen die naast hun reguliere basistaken ook maatschappelijk gerichte activiteiten ontplooiën in samenwerking met maatschappelijke organisaties (bijv. onderwijs, welzijnsinstellingen).

Actieplan Financiën

Sportverenigingen			
Wat moeten we hier voor doen?	Met wie?	Prioriteit	Wat kost het?
Gebruik maken van elkaars expertise en faciliteiten, elkaar versterken. Verenigingen delen thema's (penningmeesters, kascontroleurs etc.)	Sportverenigingen	2/3	Menskracht
Eventueel gedifferentieerde contributies om vrijwilligers te stimuleren	Sportverenigingen	3	Menskracht
Samenwerking met het lokale bedrijfsleven voor diverse vormen van sponsoring	Sportverenigingen en lokale bedrijfsleven	3	Menskracht
Samenwerking met welzijnsorganisaties/zorgverzekeraars voor facilitering sportaanbod	Sportverenigingen, huisartsen, fysiotherapeuten, GGD, CZ, Menzis	3	Menskracht
Opzetten van wervings-/sponsoringcampagnes.	Sportverenigingen met o.a. bedrijfsleven en welzijnsorganisaties	2/3	Menskracht, activiteitenbudget
Financiële huishouding herzien en mogelijke acties ondernemen bijv. marktconforme contributieverhoging	Sportverenigingen, sportbonden	3	Menskracht
Gemeente			
Wat moeten we hier voor doen?	Met wie?	Prioriteit	Wat kost het?
Herijking subsidiebeleid en tariefensysteem	Sportverenigingen, collega's financiën, ruimtelijke ontwikkeling	3	Menskracht
Kenmerken/maatstaf maatschappelijke verantwoorde verenigingen ontwikkelen	Sportverenigingen, collega's welzijn/maatschappelijke ontwikkeling	2	Menskracht
Kosten sportaccommodaties terugbrengen	Sportverenigingen	1	Menskracht

5.5 Sportaccommodaties

Visie

Sportaccommodaties en –voorzieningen in de openbare ruimte zijn toegankelijk voor alle inwoners van Heeze-Leende en verkeren kwalitatief in goede staat. Multifunctioneel gebruik is hierbij de rode draad.

Uitgangspunten

1. De gemeente vervult een faciliterende rol als het gaat om voldoende binnen- en sportaccommodaties en voorzieningen in de openbare ruimte.
2. Gemeentelijke bezuinigingen zijn aanleiding om de mogelijkheden van kostenverlaging van sportaccommodaties, met behoud van zoveel mogelijk sportfaciliteiten, te bekijken. Dit kan betekenen dat bestaande sportaccommodaties komen te vervallen.
3. Monofunctioneel gebruik van nieuwe gemeentelijke voorzieningen wordt niet door de gemeente gefaciliteerd. Multifunctioneel gebruik van sportaccommodaties en -voorzieningen is het uitgangspunt.
4. Kwaliteit gaat boven nabijheid.
5. Sportaanbieders werken onderling en met andere maatschappelijke sectoren samen op een sportaccommodatie-/voorziening, zowel fysiek (delen van ruimte) als inhoudelijk (programmatisch).
6. Bij toekomstige beleidsontwikkelingen in Heeze-Leende (bijv. realisatie nieuwbouwwijk) worden accenten gelegd op 'ruimte voor sport' in de openbare ruimte.
7. Een investerings- en onderhoudsplan voor voorzieningen is van belang om kwaliteit te waarborgen, planmatig te werken en samenwerking mogelijk te maken.
8. In Heeze-Leende wordt als 'groene gemeente' bij bouw en renovatie van sportaccommodaties ook rekening gehouden met groene richtlijnen ten aanzien van o.a. energieverbruik en duurzaamheid.
9. Sportvoorzieningen zijn goed toegankelijk, veilig te bereiken en bij nieuwbouw wordt rekening gehouden met verkeersaantrekkende werking.
10. Op termijn wordt sportparkmanagement op alle buitensportcomplexen geïntroduceerd waarbij eigenaarbeheer, gebruikersbeheer, programmabeheer en verenigingsbeheer meer in samenhang wordt gebracht. Dit mede met het oog op de aflopende huurcontracten.

Voorbeeld vertaling beleid naar uitvoering

De sportverenigingen van Heeze-Leende werken gezamenlijk aan het multifunctioneel gebruik van hun accommodaties. Niet alleen de eigen sportverenigingen is hierbij belangrijk, maar ook (potentiële/andere gebruikers. Voor alle sportaccommodaties is de over- en onderbezetting in kaart gebracht en wordt gezamenlijk toegewerkt naar creatieve oplossingen om accommodatieproblemen op te lossen. Het openstellen van de accommodatie voor andere sportverenigingen is hierbij het uitgangspunt (bijv. gebruik trainingsvelden of kleedfaciliteiten). Daarnaast zijn de niet gemeentelijke accommodaties (bijv. voetbalaccommodatie/hockeyaccommodatie) toegankelijk voor andere doelgroepen dan alleen de eigen leden. Onder andere ouderverenigingen en buurtverenigingen maken overdag gebruik van de kantinefaciliteiten van deze accommodaties. Daarnaast maakt ook het onderwijs dankbaar gebruik van de sportvelden voor het jaarlijkse sporttoernooi en de gymlessen in de zomer. Recreatieve sporters (bijv. wandelaars en fietsers) maken dankbaar gebruik van de kleedfaciliteiten op de sportaccommodaties en drinken na afloop van hun training een kop koffie in de kantine.

Actieplan Sportaccommodaties

Sportverenigingen			
Wat moeten we hier voor doen?	Met wie?	Prioriteit	Wat kost het?
Inventariseren of de sporten ook in de juiste accommodatie zitten	Sportverenigingen, beheerders en gemeente	2/3	Menskracht
Over- en onderbezetting in kaart brengen	Sportverenigingen, gemeente	2/3	Menskracht
Lijst samenstellen met punten voor onderhoud/verbetering van sportaccommodaties	Sportverenigingen (per accommodatie)	3	Menskracht
Naleving van de onderhoudsafspraken met betrekking tot sportvelden	Sportverenigingen	1	Menskracht
Multi functioneel gebruik en inhoudelijke samenwerking vormgeven en uitvoeren	Sportverenigingen	3/4	Menskracht
Nadenken: wat kunnen we voor 1,2 miljoen neerzetten?	Sportverenigingen en gemeente	2	Menskracht
Gemeente			
Wat moeten we hier voor doen?	Met wie?	Prioriteit	Wat kost het?
Inzet op toegankelijkheid, veiligheid en kwaliteit van sportaccommodaties	Sportverenigingen, collega's ruimtelijke ontwikkeling	1	Menskracht, kosten geraamd in onderhoudsplan
Naleving van onderhoudsplan en –bijdragen sportaccommodaties.	Sportverenigingen, collega's ruimtelijke ontwikkeling	1	menskracht

5.6 Organisatie

Visie

De uitvoering van het sportbeleid gebeurt grotendeels door de sportverenigingen die Heeze-Leende rijk is. Deze verenigingen werken toekomstgericht en zorgen, in combinatie met andere maatschappelijke sectoren voor een toegankelijk sportaanbod. Sportverenigingen vormen de basis van onze sportieve samenleving en zijn hierdoor van grote waarde. Door de inzet van combinatiefuncties zijn diverse partners met elkaar in verbinding gebracht en worden sportverenigingen op coördinerend en uitvoerend niveau versterkt bij het vervullen van hun maatschappelijke rol.

Uitgangspunten

1. Sportverenigingen in Heeze-Leende hebben allemaal het profiel van toekomstbestendige vereniging.
2. Samenwerking tussen sportverenigingen is van belang, maar een vereniging blijft eigen verantwoordelijkheden houden.
3. Samenwerking tussen sportverenigingen en andere maatschappelijke sectoren heeft een structureel karakter.
4. De combinatiefunctionarissen vormen een belangrijke spil binnen de samenwerking tussen sportverenigingen onderling, maar ook in tussen sportverenigingen en andere maatschappelijke sectoren.
5. De gemeente ondersteunt sportverenigingen in hun rol als toekomstbestendige vereniging. Hiervoor is collectieve verenigingsondersteuning ingezet waarbij de combinatiefunctionaris een belangrijke rol vervult.
6. Aanwezige kennis bij sportverenigingen, binnen de gemeente en het bedrijfsleven van Heeze-Leende is optimaal ontsloten.

Voorbeeld vertaling beleid naar uitvoering

De Sportraad Heeze-Leende is een vertegenwoordiging van de diverse sportverenigingen die Heeze-Leende rijk is. De Sportraad is naast een klankbord ook een adviserend orgaan voor de gemeente als het gaat om vorming en uitvoering van (sport)beleid. De Sportraad behartigt de belangen van de sportverenigingen van Heeze-Leende. De Sportraad stuurt daarnaast de commissies (o.a. sponsor-, promotie-, accommodatiecommissie) aan die uitvoering geven aan diverse zaken op het gebied van sport in Heeze-Leende.

De Sportraad komt periodiek bij elkaar en verzorgt jaarlijks een presentatie aan de gemeenteraad over de ontwikkelingen en behaalde resultaten m.b.t. sport in Heeze-Leende.

Actieplan Organisatie

Sportverenigingen			
Wat moeten we hier voor doen?	Met wie?	Prioriteit	Wat kost het?
Oprichten van platform /structuur waarin de sportverenigingen zijn vertegenwoordigd en die als klankbord fungeert voor o.a. de gemeente	Sportverenigingen	1	Menskracht
Behartigen van collectief sportbelang: Heeze-Leende; 'Sportieve Gemeente'	Sportverenigingen, gemeente	2	Menskracht
Clustering van sportverenigingen (soorten sport) bij uitvoering van actieplan	Sportverenigingen	2	Menskracht
Samenwerking vormgeven, uitvoeren en uitdragen. - gezamenlijk optrekken in samenwerking met het onderwijs en ouderenorganisaties - gezamenlijk optrekken in promotionele activiteiten en communicatie uitingen - gezamenlijk optrekken in sponsoringsacties	Sportverenigingen	3	Menskracht
Tewerken naar toekomstgerichte sportverenigingen - gezond ledenbestand - gezond vrijwilligersbestand - gezonde financiële situatie - samenwerking met andere sportverenigingen/ maatschappelijke sectoren	Sportverenigingen, lokale bedrijfsleven, onderwijs, welzijnsorganisaties etc.	3	Menskracht
Inzichtelijk maken wat toekomstig bestendige en niet-toekomstbestendige verenigingen zijn	Sportverenigingen	2	Menskracht
Ontwikkelen van eigen visie/beleidsplan	Iedere sportvereniging	2 / 3	Menskracht
Onderzoek of sporters alleen wensen te sporten of ook de (gewenste) verplichtingen (denk aan begeleiden, rijden, bardiensten, Scheidsen) willen vervullen	Iedere sportvereniging	2 / 3	Menskracht, onderzoekskosten
Gemeente			
Wat moeten we hier voor doen?	Met wie?	Prioriteit	Wat kost het?
Behartigen van collectief sportbelang: Heeze-Leende; 'Sportieve Gemeente'	Sportverenigingen	2	Menskracht
Gebruik maken van sportverenigingen als klankbord	Sportverenigingen	1	Menskracht
Ondersteunen bij ontwikkeling van sportverenigingen naar toekomstbestendige verenigingen	Sportverenigingen, sportadviesbureau, NOC*NSF	2	Menskracht, budget ondersteuning
Onderzoek naar mogelijkheden naar regeling combinatiefuncties	Sportservice N-B, onderwijs, sportverenigingen, cultuurpartners	1 (al in uitvoering)	Menskracht, onderzoekskosten

6. Borging uitvoering

Om de uitvoering van de hiervoor gedefinieerde visie en actiepunten ter hand te nemen hebben de besturen van grootste sportverenigingen uit Heeze, Leende en Sterksel in februari 2012 in meerderheid besloten zich te willen aansluiten bij een Sportraad.

Doel van de sportraad Heeze-Leende

De doelstelling van de sportraad Heeze-Leende is het gevraagd en ongevraagd adviseren van de gemeente Heeze-Leende en sportverenigingen. Daarmee borgen zij de voortgang van de sportvisie. De sportraad verricht initiatieven in nauwe samenwerking met de gemeente ambtenaren en de combinatiefunctionarissen.

De sportraad kan diverse sportgroeperingen vertegenwoordigen. We zouden daarbij kunnen denken aan:

- Veldsporten: voetbal, hockey, korfbal, handbal, tennis
- Zaal sporten: voetbal, hockey, korfbal, basketbal, tafeltennis, judo, turnen, badminton, volley, tennis, handbal
- Denksporten: bridge, schaken
- MBVO sporten: gymnastiek, zwemmen, volksdansen, koersbal, line-dance
- Besloten sporten: biljart, golf, dart, hengelsport, hondensport, paardensport, handboogschieten,
- Cultuursporten: dans, volksdans, gilden, beugelen, jeu de boules
- Gehandicaptensporten
- Openbare ruimte sport: loopgroepen, wielclub, motorsport, wandelsport
- Commerciële instellingen: fitness centra, dansscholen.
- Ondersteuning voor velen: EHBO

De leden van de sportraad zullen nader gaan vaststellen op welke wijze er invulling zal worden gegeven aan de vertegenwoordiging van bovenstaande groeperingen. Daartoe doet het bestuur van de sportraad een voorstel aan de leden.

Takenpakket Sportraad Heeze-Leende

Kerntaak van de sportraad is het gevraagd en ongevraagd adviseren van gemeente en sportverenigingen. De sportraad is een toetsend orgaan met betrekking tot:

- Gemeentelijk sportbeleid, voor zo ver het de kaderstelling binnen de P&C cyclus betreft
- De Accommodatienota, voor zover het direct of indirect betrekking heeft op sportaccommodaties
- Tariefstelling gemeenten naar sportverenigingen
- Subsidiebeleid
- De taakstelling en benoeming van combinatiefunctionaris (gericht op sport)

Daarnaast initieert en motiveert de sportraad met ondersteuning van ambtenaren en combinatiefunctionarissen van de gemeente de taken als genoemd in deze sportvisie. Daarbij maakt zij gebruik van kennis en kunde uit de sportverenigingen.

Bestaansrecht Sportraad Heeze-Leende

De sportraad wordt opgericht in een verenigingsvorm en zal voldoen aan de wettelijke eisen die aan een vereniging worden gesteld. Commerciële- en niet-commerciële sportverenigingen kunnen lid zijn van de Sportraad Heeze-Leende. De instemmende sportverenigingen hebben verklaard een bijdrage te willen leveren aan de invulling van de sportraad. Dat gebeurt door deelname aan bestuurlijke- of commissietaken. De sportraad zal zich uiten via een eigen website, via lokale media en via bijeenkomsten of media van sportverenigingen.

Bestuur sportraad Heeze-Leende

Het oprichtingsbestuur van de sportraad zal bestaan uit de leden van de projectgroep Sportvisie. Zij hebben aangegeven minimaal één jaar deze bestuursfunctie op zich te willen nemen. Deze leden zullen nog met minimaal één of twee leden worden aangevuld. Binnen uiterlijk twee jaar zullen de bestuursleden zorg dragen voor hun opvolging, zodat daarmee de voortgang van het bestuur wordt gewaarborgd.

De bestuursleden van de sportraad zullen voldoen aan de volgende kwalificaties:

- Personen zonder last of ruggespraak sportverenigingen
- Beschikken over een sociaal netwerk in Heeze, Leende en Sterksel (en/of erbuiten)
- Geen binding vanuit een bestuursfunctie binnen andere sportvereniging hebben
- Competenties binnen de sportraad:
 - niet alleen leuk, ook deskundig en onafhankelijk!
 - voorzitter, leden: boegbeeld / aantrekkingskracht
 - gevoel voor politiek (naar ambtenaren en politiek)

Het bestuur voorziet in een vertegenwoordiging van één of meerdere personen uit elk dorp.

De leden van de sportraad zullen uiteindelijk een besluit nemen over de definitieve omvang en samenstelling van de sportraad.

Facilitering Sportraad Heeze-Leende

De leden van de sportraad betalen een jaarlijkse contributie. De hoogte van de contributie per lid zal nog nader met de leden worden vastgesteld. Naast de contributie van de leden ontvangt de sportraad een jaarlijkse bijdrage van de gemeente Heeze-Leende welke nog nader dient te worden afgestemd. Daarnaast faciliteert de gemeente Heeze-Leende de sportraad door middel van ambtelijke (secretariële) ondersteuning.

Het budget van de Sportraad wordt vanuit de gemeente verstrekt:

De sportraad verzoekt om een jaarlijkse beperkte bijdrage van Eur. 5000,- uit de subsidies. De leden stellen nader het te betalen lidmaatschap per jaar vast. Het budget van de sportraad wordt besteed aan het onderhoud van de website, het houden van lezingen en bijeenkomsten en overige kosten die verband houden met het voeren van een vereniging. De sportraad verstrekt jaarlijks voor 30 juni van het volgende jaar een jaarrekening aan de controller van de gemeente.

Sportraad Heeze-Leende vs. combinatiefunctionarissen

Het college van B&W van de gemeente Heeze-Leende heeft aan de gemeenteraad verzocht goedkeuring te verlenen voor aanstelling van 2,2 FTE combinatiefunctionarissen⁵. De inzet van combinatiefunctionarissen zal een wezenlijke bijdrage leveren aan de sectoren onderwijs, sport en cultuur in de gemeente. Voor wat betreft sport is de combinatiefunctionaris het verlengstuk van de gemeente en het aanspreekpunt voor de sportverenigingen. De combinatiefunctionaris is het 'extra paar handjes' dat in Heeze-Leende nodig is om sport, in al haar facetten, te versterken.

De Sportraad Heeze-Leende wil graag meedenken bij de verdere invulling van de combinatiefunctionarissen. Hierdoor kunnen onder andere doelstellingen van de combinatiefunctionarissen en de sportraad op elkaar worden afgestemd waardoor resultaten optimaal worden behaald en beide initiatieven worden versterkt.

⁵ De besluitvorming over de combinatiefuncties is geen onderdeel van deze sportvisie.

Bijlage I: Sporten in Heeze-Leende

Sportaanbod Heeze-Leende 2011

Onderstaande sportverenigingen zijn actief in Heeze-Leende.

Ballet/dans	Badminton	Basketbal	Gym/Trim/Turn	Beugel/Biljart/Bridge
9	3	1	1	13
Handbal	Hockey	Korfbal	Tafeltennis	Tennis
2	1	1	1	3
Tour/Wielersport	Vechtsport	Voetbal/ Zaalvoetbal	Volleybal	Paardensport
2	6	4	1	3

Verwachte sportdeelname tot 2020

Onderstaand een overzicht van de sporten die Heeze-Leende worden aangeboden en de verwachte sportdeelname tot 2020.

Sport	Sportdeelname tot 2020
Badminton	- 12%
Gymnastiek	- 23%
Handbal	- 28%
Hockey	+ 51%
Jeu de boules	+ 69%
Judo	+ 16%
Korfbal	+ 2%
Tafeltennis	- 7%
Tennis	+ 15%
Voetbal	0%
Volleybal	+ 7%

Bron: NOC*NSF, SCP (2011)